

EMERGÈNCIA SANITÀRIA COVID-19

RECOMANACIONS EN EL DESENVOLUPAMENT PROFESSIONAL DELS ENGINYERS GRADUATS I ELS ENGINYERS TÈCNICS INDUSTRIALS

En base al Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, així com per les recomanacions formulades per l'Organització Mundial de la Salut, les autoritats sanitàries estatals i autonòmiques i l'Agència de Salut Pública de Barcelona, per les quals s'estableixen mesures de protecció bàsiques per evitar la propagació per contagi, consistents en la separació entre persones, higiene, restriccions en els desplaçaments i d'altres que incideixen en tots els aspectes de l'activitat econòmica i també d'acord amb el "document de recomanacions" rebut per part del Consejo General de Colegios Oficiales de Ingenieros Técnicos Industriales (GOGITI); el Col·legi d'Enginyers Graduats i Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona, ha preparat aquesta guia de recomanacions pels tècnics encaminada que es puguin adoptar mesures coordinades que contribueixin a minimitzar les conseqüències negatives d'aquesta situació excepcional.

Tot això, sempre que el recollit al present document, no contravingui qualsevol disposició o indicació, general o específica que les autoritats competents disposin.

És molt important assenyalar la constant evolució de la situació que estem vivint i d'aquí que es reiteri el caràcter de "recomanació" del present document en relació a quines han de ser les actuacions dels ETI dintre del seu desenvolupament professional, sense excloure aquelles que els mateixos professionals formats i ciutadans responsables tinguin a bé adoptar en ares d'una major seguretat i sempre atenent a les disposicions i indicacions de les Autoritats competents.

RECOMANACIONS

1.- En qualsevol àmbit de l'activitat professional de l'ETI, sempre que sigui possible cal que faci servir mitjans telemàtics.

2.- L'ETI en la seva tasca com a Coordinador de Seguretat i Salut (CSS) a l'obra:

L'ETI amb funcions de CSS en fase d'execució de l'obra, bé sigui per designació específica o bé per l'assumpció de les mateixes com a part de la direcció facultativa o direcció d'obra, en l'àmbit de les obligacions disposades a l'article 9 del RD 1627/1997, hauria d'exigir, indicar i/o assegurar-se del següent:

- Sol·licitar al contractista i al cap d'obra que li comuniquin de forma fefaent les mesures de prevenció preses front el riscs derivats de la situació originada pel COVID-19 i si les mateixes al seu entendre al dels seus serveis de prevenció, propis o aliens, són suficients per a garantir la salut dels treballadors i persones que presencialment acudeixin a l'obra.

- Recordar al contractista, al cap d'obra i, en el seu cas, als recursos preventius, el dret dels treballadors, previst a l'article 21.2 de la Llei 31/1995, de Prevenció de Riscos Laborals, d'interrompre la seva activitat i abandonar el seu lloc de treball si consideren que la mateixa entranya un risc greu per a la seva vida o salut.

- Que el contractista, el cap d'obra o la persona designada pel contractista i els recursos preventius, precisin si pot desenvolupar-se la totalitat de l'obra o determinades activitats de la mateixa, preservant i garantint les mesures i condicions de salut dels treballadors i personal que acudeixi a l'obra.

- A més de les mesures ja establertes prèviament, en relació amb la seguretat i salut dels treballadors i persones que acudeixin a l'obra, per evitar la propagació del virus, la situació actual requerirà prendre totes les mesures generals i específiques disposades i indicades per l'autoritat competent, que de forma no exhaustiva, ni exclouent per omissió degut a la situació canviant que ens envolta, seran les següents:

- No s'hauran de realitzar feines que requereixin la participació de més d'un treballador a distàncies inferiors a un metre.
- S'evitaran les aglomeracions o agrupacions de treballadors, en qualsevol espai pertanyent, annex o associat a l'obra. Es parlarà especial atenció a les feines que es realitzin en ambients confinats, amb condicions de ventilació insuficients o especials.
- Cal establir protocols específics de protecció de treballadors i personal de l'obra.
- Si algun treballador o personal de l'obra presentés símptomes de la malaltia, es seguirà rigorosament el protocol sanitari establert. De confirmar-se que alguna persona ha donat positiu a les proves de comprovació de la malaltia, es paraitzarà immediatament l'obra i es comunicarà a tots els agents participants a la mateixa durant els últims 15 dies, comptats des de la confirmació del positiu.
- El contractista, amb la col·laboració del servei de prevenció, propi o aliè, adaptarà o ampliarà el Pla de Seguretat i Salut amb l'objecte de contemplar els canvis organitzatius i de qualsevol altra índole, que sigui precís implementar com a conseqüència de les mesures indicades o aquelles que es jutgi necessari incorporar a l'obra.
- Cal destacar el que disposa l'article 14 del RD 1627/1997, sobre les decisions que pot adoptar el tècnic que actui com a CSS, bé sigui per designació expressa o bé per funcions assumides com a director d'obra, en cas de que no existís un CSS designat, essent aquestes decisions les següents:

- La continuïtat de l'obra si, a judici del contractista i del cap d'obra o la persona designada pel contractista, es poden assegurar les mesures de prevenció adequades per a garantir la salut dels treballadors i personal de l'obra
- Si observés incompliment de les mesures de seguretat i salut, advertir al contractista d'aquest fet, deixant constància de tal incompliment al Llibre d'Incidències i quedant facultat per a, en circumstàncies de risc greu i imminent per a la seguretat i salut dels treballadors, disposar la paralització de determinades feines o al seu cas, la totalitat de l'obra, donant comptes a la Inspecció de Treball i Seguretat Social, al contractista, subcontractistes afectats per la paralització, així com representants dels treballadors. Es duran a terme les actuacions imprescindibles relatives a la seguretat de l'obra i la seva conservació.

A tal efecte, volem recordar el que s'indica a la *Guia Tècnica per a l'avaluació i prevenció dels riscos relatius a les obres de construcció*:

Este apartado complementa lo dispuesto en la LPRL, artículos 21 y 44, en relación con el **riesgo grave e inminente**. De esta forma se faculta al coordinador en materia de seguridad y salud durante la ejecución de la obra, así como al resto de los componentes de la dirección facultativa, para paralizar un "tajo" o, en su caso, la totalidad de la obra si observara la existencia de un **riesgo grave e inminente**. Todo ello sin perjuicio de las facultades que la propia LPRL sigue otorgando, en esta materia, a otras figuras presentes en la obra (empresario, trabajadores, Inspección de Trabajo y Seguridad Social, etc.).

en un futuro inmediato una exposición a dichos agentes de la que puedan derivarse daños graves para la salud, aun cuando éstos no se manifesten de forma inmediata".

Según el artículo 4.4º de la LPRL, se entenderá como "riesgo laboral grave e inminente" "aquel que resulte probable racionalmente que se materialice en un futuro inmediato y pueda suponer un **daño grave para la salud de los trabajadores**."

En el caso de exposición a agentes susceptibles de causar daños graves a la salud de los trabajadores, se considerará que existe un **riesgo grave e inminente** cuando sea probable racionalmente que se materialice

- La paralització de l'obra es comunicarà a l'Ajuntament corresponent on s'ubiqui l'obra. Tot l'anterior haurà de quedar degudament reflectit en un acta signada, a més, per la direcció facultativa, director d'obra, contractista, cap d'obra i, en el seu cas, el project manager. Deixant constància de tot al Llibre d'Incidències de l'obra.

2.- L'ETI en la seva tasca com a Director d'Obra:

- És important recordar que en obres que requereixin la participació d'un CSS en la seva fase d'execució, l'ETI que actuï com a Director d'Obra assumeix per defecte les funcions de CSS si el mateix no ha estat designat, i en aquest cas, són aplicables les recomanacions del punt anterior.

- Respecte a les funcions de l'ETI com a Director d'Obra (existint CSS designat), en relació amb la situació que motiva la present guia, és important recordar que durant el seu desenvolupament, sempre haurà de tenir en compte que ha de ser coneixedor de les mesures i condicions de seguretat i salut establertes a l'obra i que ha d'informar al CSS d'incompliments que detecti durant la seva presència a la mateixa; ja siguin de caràcter general o en aquest cas, relacionats amb el COVID-19, per que aquest adopti les mesures oportunes.

Si la situació ho requerís, podrà disposar la paralització de determinades feines, o en el seu cas, de la totalitat de l'obra, donant compte amb la màxima celeritat al CSS perquè adopti les mesures que fossin pertinents, havent de quedar la situació degudament reflectida i complimentada al Llibre d'Ordres i Assistència de al Direcció de l'obra.

Arribats a aquest punt, es vol destacar també una sèrie d'aspectes de rellevància molt important:

- L'Ajuntament de Barcelona, va publicar a la seva Gasetta Municipal de data 17 de març, un Decret d'Alcaldia de declaració de la suspensió dels terminis d'execució de les obres de promoció privada establerts a les habilitacions municipals de qualsevol tipus durant el termini de vigència de l'estat d'alarma i, en el seu cas, de les pròrrogues que es puguin adoptar.

És interessant el que s'estableix als punts segon i tercer del mateix:

Segon. **Advertir a les persones promotores** d'obres, instal·lacions i construccions que s'estiguin executant al terme municipal de Barcelona de la **PROHIBICIÓ de l'execució de les obres, instal·lacions i construccions, sempre i quan no puguin garantir les mesures aprovades per l'Organització Mundial de la Salut, les autoritats sanitàries estatals i autonòmiques i l'Agència de Salut Pública de Barcelona en matèria de prevenció i protecció contra el COVID-19, així com els requeriments imposats al Reial decret 463/2020.**

Tercer. **Recomanar la suspensió de totes les obres de promoció privada que comportin desplaçaments per la via pública.**

Per tant, cal tenir present que, en cas de no poder garantir les mesures establertes per les corresponents autoritats sanitàries, no es poden executar les obres.

Val a dir per això que, a criteri de la nostra Institució, tot i ser molt específiques, es considera que aquestes prescripcions no són suficients per tal de poder lluitar de forma efectiva contra l'extensió de la malaltia COVID-19.

Per aquest motiu, posem a disposició dels nostres col·legiats els nostres Serveis d'Orientació Tècnica i Assessoria Jurídica que continuen funcionant de forma telemàtica a través de qualsevol canal de comunicació dels que disposa el Col·legi:

Telèfon: 93 496 14 20
correu-e: sot@ebcn.cat / saj@ebcn.cat
Xats XARXA e-BCN: SOT i SAJ

Per últim, us recordem que el Col·legi anirà informant puntualment de les novetats de les que vagi tenint coneixement a través de tots els seus mitjans de comunicació.